

get, som viser fuldkommen Balance. Jeg er af min Kollega Indenrigsministeren bleven anmodet om at oplyse, at blandt andre Lovforslag, som ville medføre Udgifter, vil der fra ham i disse Dage komme et Lovforslag, som gaar ud paa at yde Tilskud til de fattiges Kasser. Dette Forslag, som han agter at fremsætte i det andet Ting, vil medføre en Udgift af eventuelt $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. om Aaret.

Det fjerde og sidste Lovforslag, jeg har at omtale, vedrører Stempelbegunstigelse for et Laan paa 335,000 Kr., som Kolding Kommune har faaet Tilladelse til at optage. Denne Stempelbegunstigelse er ganske i Overensstemmelse med, hvad der i slige Tilfælde plejer at indrømmes Kommuner, og giver ikke Anledning til yderligere Bemærkninger fra min Side.

Formanden: Landbrugsministeren har Ordet for at fremsætte de for hans Vedkommende anmeldte Lovforslag.

Landbrugsministeren (Ole Hansen): Det første af de 3 Lovforslag, som jeg skal tillade mig at fremsætte for det høje Ting, er Forslag til Lov om Tilvejebringelse af Jordlodder for Landarbejdere. Ærede Medlemmer ville jo erindre, at den gældende Lov af 24. Marts 1899 først blev vedtagen efter lange og, jeg kan vel næsten sige, besværlige Forhandlinger, først i en Kommission og derefter i Rigsdagen. Det var jo derfor ganske naturligt, eftersom der var saa delte Meninger om denne Sag, at der blev indsat en Bestemmelse i Loven om, at den skulde underkastes Revision inden Udløbet af 5 Aar. Nu staa vi altsaa ved det Tidspunkt, hvor Loven skal underkastes den Revision, der er forudsat i Loven af 1899, og det første Spørgsmaal, som da trænger sig frem, er dette: Har denne Lov virket tilfredsstillende? Er der Grund til at fortsætte ad den Vej? Jeg tror, at dette Spørgsmaal ubetinget maa besvares med ja. I Begyndelsen var det jo ganske vist saaledes, at Loven kun blev benyttet i mindre Udstrækning, men det var jo ikke saa underligt, eftersom Folk ganske naturligt ere forsigtige med at foretage Eksperimenter, der gribe ind i hele deres Virksomhed i den kommende Tid. Man vil gerne se, hvordan det gaar andre, før man selv foretager noget lignende. Der blev derfor det første Aar kun oprettet 209 Husmandsbrug. I det andet Aar oprettedes 247, i det tredje 367, altsaa en jevn Stigning. Men denne Stigning tager i indeværende

Aar stærk Fart. Det kan jo ikke ses bestemt endnu, hvor mange Husmandsbrug der vil blive oprettet, men der er anmeldt ca. 600, altsaa lige saa mange, som der blev oprettet i de 2 foregaaende Aar. Dette viser altsaa, at der er Trang til denne Lov, at den i videre og videre Udstrækning bliver benyttet. Jeg er tilbøjelig til at mene, at det ogsaa viser, at det er en god Lov, og at de Bestemmelser, den indeholder, ere Bestemmelser, hvorefter der meget godt kan arbejdes. Og naar vi nu staa over for en Revision af en god Lov, saa bør vi kun rette paa de Punkter, hvor der er særlig Grund dertil, med andre Ord tage paa Loven med varsom Haand. Ministeriets Stilling til det fremsatte Forslag er da den, at vi kun have søgt at rette paa de Punkter, hvor der virkelig er Grund dertil.

Jeg skal nævne enkelte af de Punkter, hvor der foreslaas Forandringer. Nu maa Laaneværdien ikke overstige 4,000 Kr., medmindre der paa den vedkommende Egn er særlig høje Priser paa Jord. Summen sættes nu her op fra 4,000 til 5,000 Kr., og samtidig forhøjes den Kapital, som Landarbejderen skal være i Besiddelse af, fra 400 til 500 Kr. Han skal altsaa ogsaa fremtidig være i Besiddelse af 10 pCt. af Laanesummen. Ved enkelte Møder omkring i Landet har dette Spørgsmaal været drøftet, og der har været udtalt Ønske om en endnu højere Laaneværdi; der er nævnt 6,000, 7,000, vistnok ogsaa 8,000 Kr. Jeg har ikke ment, at det var rigtigt at gaa saa højt op og det af tre Grunde. Jeg vil først erindre om, at Loven er en Lov for Landarbejdere, for dem, der ellers ere henviste til at fæste Bo i Lejestuer, Indsidderstuer og jordløse Huse og ikke selv kunne skaffe sig i Besiddelse af et saadant Hus. Gaa vi højere op end til 5,000 Kr., ville vi i ikke ringe Grad besværliggøre det for de ubemidlede Landarbejdere at komme i Besiddelse af et saadant lille Hjem. Jeg tror, at vi derved ville glide forbi dem, som det jo er Op-gaven at hjælpe, og skulde det blive Resultatet, at det særlig blev Gaardmandssønner eller velstillede Husmandssønner, der særlig kom til at drage Nytte af Loven, tror jeg, at Lovens Maal noget blev forfejlet. Jeg har selvfølgelig ikke noget imod, at baade Gaardmandssønner og Husmandssønner kunne komme i Besiddelse af saadanne Jordbrug, hvorom der her er Tale; det kunde aldrig falde mig ind. Men jeg tror, at vi maa fastholde dette, at dem, der selv ved egne Kræfter kunne